

Dosarul nr. 2ra-1484/2022
2-21004290-01-2ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (A. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Școlnic Mihail,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Școlnic
Mihail împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bălți-Gaz”, intervenienți
accesorii Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” și Școlnic Ana cu privire la obligarea
eliberării avizului de racordare,
împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 12 ianuarie 2021, Școlnic Mihail a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Bălți-Gaz”, intervenienți accesorii SA „Cet-Nord”, Școlnic Ana,
cu privire la obligarea SRL „Bălți-Gaz” la eliberarea avizului de racordare la
rețeaua de gaze naturale a apartamentului nr. xxxx, care aparține cu drept de
proprietate lui Școlnic Mihail, în scopul instalării unui aparat de utilizare pentru
încălzire autonomă, precum și obligarea SRL „Bălți-Gaz” la racordarea/conectarea
instalației de utilizare la rețeaua de distribuție a gazelor naturale a apartamentului
nr. xxxx.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 03 mai 2019, în baza
contractului de vânzare-cumpărare a procurat apartamentul nr. xxxxx, situat în
vecinătatea domiciliului său cu o suprafață de 45,6 m², nr. cadastral xxxx. În
momentul predării-primirii apartamentului menționat, s-a constatat că spațiul
locativ este deconectat de la agentul termic lipsind caloriferele, fapt care influențat
semnificativ prețul negociat. Vânzătorul apartamentului i-a explicat că a primit
prin moștenire acest apartament de la părinții săi, iar deconectarea fizică de la
sistemul de încălzire centralizată a fost efectuată mult mai înainte, cu scopul
instalării unui cazan și conectarea la încălzire autonomă. Din momentul
deconectării de la energia termică centralizată, fostul proprietar al apartamentului
și-a exprimat voința de a înceta orice raporturi juridice cu SA „Cet-Nord”.

A invocat reclamantul că, potrivit actului nr. 2164-”a” din 21 octombrie 2020

de constatare a deconectării neautorizate de către consumator de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică a apartamentului nr. xxxxx, s-a constatat deconectarea imobilului de la sistemul de încălzire. Astfel, la 07 decembrie 2020 a depus cerere către SRL „Bălți-Gaz” prin care a solicitat semnarea avizului de racordare a cazanului la rețeaua de gaze, pentru a beneficia de serviciile acestora până la începerea sezonului de încălzire.

La 23 decembrie 2020, a primit răspuns prin care s-a comunicat că instalarea cazanului autonom de gaze necesită lucrări de mărire a capacităților gazoductelor exterioare. Planul de dezvoltare a rețelelor de distribuție, întocmit în corespundere cu prevederile Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27 mai 2016 pentru următorii 3 ani, nu prevede așa lucrări.

Totodată, a fost informat că lucrările de renovare a rețelelor existente de distribuție a gazelor pot fi executate conform Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație ANRE nr. 138 din 05 aprilie 2018 și anume prin solicitarea de către Autoritatea administrației publice locale (AAPL) a avizului de racordare, prin elaborarea proiectului și prezentarea către SRL „Bălți-Gaz”, care va evalua criteriul eficienței economice și va primi decizia cu privire la posibilitatea includerii în planul de dezvoltare cu ulterioara aprobare de către ANRE, sau executarea acestor lucrări din cont propriu.

A comunicat reclamantul că potrivit art. 13 din Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr. 112/2019 din 19 aprilie 2019, în cazul solicitării avizului de racordare pentru instalarea aparatelor de utilizare pentru încălzire autonomă în apartamentul din blocul locativ racordat la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, solicitantul prezintă operatorului sistemului de distribuție (OSD) actele ce demonstrează respectarea prevederilor articolului 42 din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Menționează că nu este de acord cu refuzul SRL „Bălți-Gaz”, considerându-l ilegal, deoarece, prin prisma punctelor 3, 5, 25 din Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 112/2019 din 19 aprilie 2019 cu privire la aprobarea regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, conținutul răspunsului nu conține nici o motivare justificată din punct de vedere tehnic sau economic, cu atât mai mult nu sunt prezentate probe concludente cazului. Acesta reprezintă o formulare superficială și nemotivată, care îmbracă forma unui refuz neîntemeiat.

A declarat reclamantul că, potrivit Legii actuale, operatorii de rețele (transport și distribuție) sunt obligați chiar și în prezent să conecteze persoanele solicitante - cu excepția situației în care investiția nu este economică, adică costurile sunt atât de mari încât nu pot fi acoperite din tarife. Dacă investiția nu poate fi recuperată prin tarife, cel care vrea să se conecteze la rețea și operatorul de rețea pot împărți costurile. O asemenea formulare a legii este mai mult decât suficientă. Dacă un oraș se dezvoltă și apare un nou cartier, dezvoltarea rețelei trebuie să fie prinsă în planurile de investiție ale operatorului de distribuție, aprobat de reglementator, iar investițiile se acoperă prin tarife aprobate de reglementator, adică orice conectare este economică.

Reclamantul a opinat că refuzul este nefondat, deoarece nu s-a prezentat nici o informație veridică privind insuficiența capacității gazoductelor și privind evaluarea criteriului eficienței economice de racordare a unor noi utilizatori în sectorul vizat. În aceeași ordine de idei, nu este întemeiată sugestia pârâtului de a achita din cont propriu lucrările de renovare a rețelelor existente de distribuție a gazelor or, aceasta lezează drepturile fundamentale ca cetățean al R. Moldova. A inițiat procedura de conectare a cazanului în perioada caldă a anului, pentru a reuși să o finalizeze cu succes până în luna decembrie. Însă impedimentele create de către pârât, a făcut imposibilă conectarea apartamentului său la o sursă de energie termică.

Prin încheierea protocolară din 11 februarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu SA „Cet-Nord”.

Prin încheierea protocolară din 06 august 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Școlnic Ana.

Prin hotărârea din 17 septembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată.

S-a obligat SRL „Bălți-Gaz” să elibereze avizul de racordare la rețeaua de gaze naturale pentru apartamentul nr. xxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Școlnic Mihail și Anei Școlnic, în scopul instalării unui aparat (cazan) de utilizare pentru încălzire autonomă.

S-a obligat SRL „Bălți-Gaz” la racordarea/conectarea instalației de utilizare (cazan) pentru încălzire autonomă la rețeaua de distribuție a gazelor naturale a apartamentului nr. xxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Școlnic Mihail și Anei Școlnic.

S-a încasat de la SRL „Bălți-Gaz” în beneficiul lui Școlnic Mihail cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 150 de lei.

În susținerea poziției sale, instanța de fond a invocat că luând în considerare explicațiile participanților la proces și circumstanțele cauzei consideră că reclamantul are dreptul de a solicita racordarea la rețeaua de gaze naturale, iar operatorul de sistem, în cazul dat SRL „Bălți-Gaz”, este obligat să elibereze avizul respectiv precum și să racordeze/conecteze instalația de utilizare la rețeaua de distribuție a gazelor naturale. Invocând în refuzul său faptul că instalarea cazanului autonom de gaze necesită lucrări de mărire a capacităților gazoductelor exterioare, SRL „Bălți-Gaz”, nu a prezentat nici o probă în sensul dat, sau careva informații pertinente despre măsurile necesare pentru înlăturarea motivelor de refuz, inclusiv despre măsurile necesare pentru dezvoltarea rețelelor de gaze naturale, precum și despre termenele concrete de realizare a dezvoltării acestora. Astfel, faptul că planul de dezvoltare a rețelelor de distribuție pentru următorii 3 ani nu prevede așa lucrări, nu poate fi considerat un motiv și argument justificat din punct de vedere tehnic și economic.

A mai indicat instanța de fond că pe tot parcursul examinării cauzei, reprezentantul pârâtului nu a prezentat probe pertinente despre măsurile necesare pentru înlăturarea motivelor de refuz, inclusiv despre măsurile necesare pentru dezvoltarea rețelelor de gaze naturale, precum și despre termenele concrete de realizare a dezvoltării acestora. Astfel, din materialele cauzei nu au fost constatate circumstanțe care să demonstreze o motivare justificată din punct de vedere tehnic sau economic, răspunsul dat de către pârât, prezentând doar o formulare superficială

și nemotivată, fiind un refuz neîntemeiat.

La 11 octombrie 2021, SRL „Bălți-Gaz”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis cererea de apel depusă de SRL „Bălți-Gaz”, s-a casat hotărârea din 17 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Școlnic Mihail, împotriva SRL „Bălți-Gaz”, intervenienți accesorii SA „Cet-Nord”, Școlnic Ana cu privire la obligarea eliberării avizului de racordare.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, potrivit pct. 25 al Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 112 din 19 aprilie 2019, operatorul de sistem este în drept să refuze eliberarea avizului de racordare în cazul lipsei de capacitate, motivată de faptul că nu există rețea de gaze naturale sau că rețeaua de gaze naturale existentă nu dispune de capacitatea tehnică necesară pentru a fi satisfăcute cerințele solicitantului și în cazul în care racordarea solicitată la rețeaua de gaze naturale ar împiedica operatorul de sistem să își îndeplinească obligațiile de serviciu public stabilite în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale.

Astfel, instanța de apel a menționat că, SRL „Bălți-Gaz” prin răspunsul său din 18 decembrie 2020 ca temei de refuz în eliberarea Avizului de racordare a indicat lipsa de capacitate a gazoductelor exterioare și anume faptul că, rețeaua de gaze naturale existentă, nu dispune de capacitatea tehnică necesară pentru a fi satisfăcute cerințele solicitantului Școlnic Mihail. Totodată, prin răspunsul nominalizat SRL „Bălți-Gaz” a informat apelantul despre faptul că, mărirea capacităților gazoductelor exterioare pentru locul de consum din mun. xxxx nu sunt prevăzute în planul de dezvoltare a rețelelor de distribuție al SRL „Bălți-Gaz” pentru următorii trei ani.

Curtea de Apel Bălți a mai reținut că potrivit planului de dezvoltare modificat al SRL „Bălți-Gaz” pentru anii 2020-2022, aprobat prin hotărârea nr.471 din 07 decembrie 2020 a Consiliului de administrație ANRE, mărirea capacităților gazoductelor exterioare pentru locul de consum situat în mun. xxxx, nu se regăsește. Astfel, în cazul în care condițiile tehnice existente nu permit mărirea capacităților gazoductelor la locul de consum indicat, prin același răspuns SRL „Bălți-Gaz” a propus apelantului două variante de efectuare a lucrărilor de renovare a rețelelor existente de distribuție a gazelor.

A mai invocat instanța de apel că în acțiunile SRL „Bălți-Gaz” lipsesc încălcările imputate de către reclamant. Or, pârâtul a propus reclamantului/intimat oportunități legale de soluționare a cererii sale, care însă nu au fost acceptate de către Școlnic Mihail.

La 13 septembrie 2022, Școlnic Mihail, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 17 mai 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat

în mod eronat normele dreptului material și procedural.

A indicat recurentul că motivele indicate în hotărârea instanței de fond și în decizia instanței de apel sunt formale și declarative, care nu pot constitui temei pentru instanța de judecată de a refuza în admiterea pretenției formulate și obstacol pentru racordarea unui consumator la gazoduct.

A relatat că, având în vedere situația de dezvoltare urbană, îi creează dubii faptul că într-un sector modern al orașului nu s-a prevăzut o capacitate mai mare de furnizare a gazelor naturale.

Consideră că refuzul este nefondat, deoarece nu s-a prezentat nici o informație veridică privind insuficiența capacității gazoductelor și privind evaluarea criteriului eficienței economice de racordare a unor noi utilizatori în sectorul vizat. Mai mult, a remarcat că nu este întemeiată sugestia intimatului de a achita din cont propriu lucrările de renovare a rețelelor existente de distribuție a gazelor or, aceasta îi lezează drepturile fundamentale ca cetățean al R. Moldova.

Recurentul a menționat că, concluzia instanței de apel precum că actul de constatare a deconectării neautorizate de către consumator nr. 2164-”a” din 21 octombrie 2020 reprezintă o probă care dovedește că deconectarea/debransarea de către SRL „Bălți-Gaz” a apartamentului de la sistemul de încălzire a avut loc cu încălcări, este eronată și neîntemeiată. Or, actul nominalizat constată faptul că apartamentul este deconectat de la un furnizor de energie termică. Iar aspectul „neautorizat” este o chestiune care nu are reglementare legală or, legislația în vigoare nu conține o așa noțiune ca „deconectare neautorizată” și reprezintă, prin sine, o relație cu alt prestator de servicii de energie termică.

A mai invocat recurentul că, instanța de apel a depășit limitele competenței sale, deoarece a întrecut limitele obiectului apelului declarat, ajungând la concluzii care nu au fost invocate de către apelant.

La 12 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de către Școlnic Mihail, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 184).

La 25 octombrie 2022, SA „Cet-Nord”, a depus referință la cererea de recurs depusă de Școlnic Mihail, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a cererii de recurs.

La 31 octombrie 2022, SRL „Bălți-Gaz”, a depus referință la cererea de recurs depusă de Școlnic Mihail, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 17 mai 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 14 iulie 2022 (f.d. 160)

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Școlnic Mihail, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 13 septembrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața

instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Școlnic Mihail, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Școlnic Mihail.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh